

ARCHA

Zpravodaj o výchově a využití volného času dětí a mládeže

Stromy Anežky České

Představujeme: Salesiánské kluby mládeže

Rozhovor s ředitelem ND Ondřejem Černým

S pomocí Boží

Na tu jistě spoléhá většina lidí pracujících s mládeží, včetně mě. Očekáváme ji v začátcích svého působení, abychom se naučili hledat správnou cestu k mladým lidem. Potřebujeme ji, když realizujeme naše cíle a projekty. A doslova na ní visíme, když čekáme na jejich výsledky.

Musím říct, že bez této pomoci by se mi pracovalo mnohem hůř. Organizace, v níž působím, patří mezi ty, pro které Boží působení není jen prostředkem, ale jeho šíření se stalo naším cílem. Pro taková sdružení, jako je to naše, je těžké začlenit se do současného světa a přitom si udržet své hodnoty a ideály. Nepochopení nebo pohrdání nejsou ničím výjimečným.

Častokrát stojím před rozhodnutím, jestli ve svých pravidlech a zásadách polevit, nebo se jich držet i za cenu různých obětí. Myslím, že se vyplatí být pevný ve svých zásadách. Být církevní organizací neznamená jen šířit určité poselství. Obnáší to také fungovat slušně a poctivě. Protože „dávejte, co je císařovo, císaři a co je Božího, Bohu“ (Mat 22, 21) platí i dnes, bez ohledu na to, kolik lidí okolo nás podvádí, nebo ne.

Jaký je vlastně rozdíl mezi organizacemi, které jsou církevní, a které ne? Určitou nevýhodou může být nepochopení ze strany

spolupracujících nebo nadřazených institucí. Musím z vlastní zkušenosti říct, že ne všichni, kteří „sedí na penězích“ s radostí podporují sdružení hlásící se k Bohu. Dá se říct, že je to nevýhoda církevních sdružení. Na druhou stranu lze najít i výhody. Například v situacích, které se zdají bezvýchodné, nemáme na zřeteli jen lidské hledisko, ale i to, které přesahuje mnohem dál, mimo hmatatelný život. A to nám dodává odvahu i naději.

Přes některé rozdíly by bylo dobré, kdyby se organizace pracující s mládeží soustředily na stejné cíle, ať už se hlásí k nějaké církvi, nebo ne. Vždyť náboženské hodnoty se často překrývají s těmi morálními a etickými, ke kterým by se měly hlásit všechny organizace. Je jen na nás, jak se nám podaří spolupracovat a vytvářet kvalitní programy pro mladé, bez ohledu na dílčí cíle každého z nás.

Aneta Macanová,

předsedkyně občanského sdružení signály.cz, o.s.

(Pozn. red.: Signály.cz jsou oficiálním provozovatelem stejnojmenného komunitního webu křesťanské mládeže, za podpory sekce pro mládež České biskupské konference a Asociace Křesťanských sdružení mládeže, o. s.)

Zpravodaj ČRDM o výchově a využití volného času dětí a mládeže

Registrace
Ministerstvem
kultury: MK ČR 8135
Tematická skupina 13/A8,
ISSN 1212 – 5016
Podávání novinových zásilek
povoleno Českou poštou, s.p.,
odštěpný závod Přeprava,
č.j. 1259 / 99
ze dne 29. 3. 1999

Redakce:
Jiří Majer – vedoucí redaktor
Adresa redakce:
Česká rada dětí a mládeže,
Senovážné náměstí 977/24,
116 47 Praha 1
tel.: 234 621 210
e-mail: archa@crdm.cz
IČO: 68379439

Sazba a lito
Michala K. Rocmanová,
akad. mal.
Tiskne REFOS, Praha
Fotografie z archivu ČRDM
a jejich členských sdružení.
Vychází 6x za rok.

Toto číslo vyšlo
v prosinci 2011.

Zpravodaj Archa je nekomerční
tiskovinou, která není určena
k prodeji.

Podrobné informace
ke zpravodaji Archa lze nalézt
na internetové adrese
archa.crdm.cz

Témata Archy na rok 2012

- Číslo 1: **Naše historie není kdovíjak dlouhá, ale...**
- Číslo 2: **Ruka podaná potřebným**
- Číslo 3: **Nadšení i zkušenost (Bambiriáda 2012)**
- Číslo 4: **Prázdninové letopisy**
- Číslo 5: **Spolupráce bez hranic**
- Číslo 6: **Máme se o koho opřít?**

Uzávěrky příspěvků pro jednotlivá čísla a termíny jejich distribuce uveřejní v průběhu prosince internetový server Adam (www.adam.cz)

Junioři z Royal Rangers na treku

Historicky první trekový Národní výcvikový tábor (NVT) juniorů z Royal Rangers ve slovenských horách se nad očekávání povedl. Tedy aspoň podle mého názoru.

První den hned po příjezdu na sraz jsme se přesunuli do klubovny 3. Přední hlídka Royal Rangers ve Vsetíně, kde proběhlo úvodní seznámení a Karlova lekce o výbavě. Mnozí zjistili, že některé věci jim asi budou chybět.

No nic, dobalili jsme se a vyrazili vlakem na Čertovy skály (příhodný název...) v Lidečku, kde jsme se téměř celé odpoledne věnovali slaňování a lehkému lezení po skalách. Pro mnohé bylo slaňování dlouhých stěn velkým zážitkem a překonáním sama sebe.

Po přespání v lese u skal jsme si to druhý den namířili na vlakové nádraží – směr Slovensko, Martin, Blatnica. Právě v Blatnici byl začátek našeho treku po Velké Fatře. Po menší „bojovce“ s Českými drahami (příště zpoždění asi započítáme do plánu), konečně vyrazíme Blatnickou dolinou na hřeben. Dnes nás čeká „jenom“ 700-800 výškových metrů. Nakonec zvládneme všichni a za tmy kempujeme u salaše poblíž památníku SNP, kde je oficiálně dovoleno přespát. Mnozí si už při tomto výstupu ověřili, že to, co se učili v první lekci,

mělo něco do sebe, např. že čelovka se hodí, apod.

Ráno jsme se probudili do větrného, ale nádherného dne a chvála Pánu to tak bylo až téměř do konce akce. Poslední noc nám trochu sprchlo, ale to už jsme sestupovali do údolí na vlak domů, takže to zas tak moc nevadilo. Velká Fatra nás odměnila nádhernými výhledy a scenériemi, hlavně holé hřebeny byly krásné. Prošli jsme hlavní hřeben přes Ostredok a Ploskou, uskutecnili i náročnější výstup na Rakytov, který stál opravdu za to.

Byl to NVT – výcvikový tábor, a proto součástí bylo několik praktických a duchovních lekcí, které jsme si během akce prošli. Každý účastník měl za úkol si pro ostatní připravit praktické podobství a vždy před modlitbami ráno a večer je předat ostatním. Učili jsme se tak dívat na věci kolem sebe a přemýšlet, jak tím můžeme dětem ilustrovat některou z biblických pravd. Vše jsme si s sebou nesli na zádech, museli jsme myslet na to, abychom měli dostatek vody, nachodili jsme pěkných pár kilometrů, ale stálo to za to. Modlitby, povídání a následné usínání pod nebem plným hvězd, skvělá parta, která se z nás utvořila – to jsou jen

střípky ze zážitků, které si odnášíme. Pokud váháš, nenech si příští rok tuto akci ujít.

Petr „Peca“ Machalec

3. Přední hlídka Royal Rangers, Vsetín

Z reakcí účastníků:

„Bůh jednal mezi námi tím, že naši – teď už – partu, spojil, teď jsme kamarádi, kteří mi snad poradí, když se na něco zeptám, jak co dělat v Royalu, apod.“

„Pro mě je svědectvím to, že skrze ta podobenství jsem si uvědomila spoustu věcí. Věřím, že mi Bůh hodně skrze to ukazoval, co v mém životě chce změnit, jak můžu jít dál, nevzdávat se, když něco nevyjde, apod.“

„Nádherná akce ve společnosti nových přátel a Boha. Nějaký ten puchýř stál za to, vidět vrcholky kopců.“

„Bolela mě kyčel jak cip, pomodlil jsem se, aby mi Pán pomohl, a bylo to v cajku – a ještě jsem k tomu dostal novou energii.“

„Dobrý zážitek byl výstup první den a krásná příroda. Líbila se mi naše parta, včetně instruktorů.“

„Bůh tady ke mně mluvil, takže jsem za to rád.“

Fusion soubor – hudba, radost a přátelství

Fusion v Karviné jsme odstartovali v roce 2010 koncertem pro školy. Na základě tohoto koncertu jsme mladým nabídli možnost stát se členy právě vznikajícího sboru.

Na tuto nabídku reagovalo více než 30 mladých lidí, kteří začali chodit na pravidelné zkoušky. Fusion využívá hudbu jako nástroj pro práci s mládeží. Vycházíme z toho, že většina mladých v dnešní době se o hudbu zajímá. A tak necháváme mladé, kteří jsou součástí Fusion, ať si vybírají, co chtějí hrát a zpívat. Učíme je hrát na nástroje, vedeme dramatické i taneční workshopy. To všechno je součástí Fusionu.

Klub mladých Filadelfia působí v Českém Těšíně od roku 1997 a zastřešuje tři kluby – Mládež (zaměřená na středoškolačky a vysokoškolačky), Dorost (dospívající 12 – 16 let) a klub Awany, zaměřený na děti od 6 do 12 let. V Karviné působí od roku 2003 a zastřešuje zde NZDM Fontána (nizkoprahové zařízení pro děti a mládež) a hudební rock-pop sbor Fusion.

Tak trochu jiný sbor

Fusion je tak trochu jiný sbor. Nejde nám primárně o kvalitu projevu, ale o navázání vztahů přátelství a podpory s mladými lidmi v našem městě. Pro některé, jsme jedni z mála dospělých, kteří jim dobrovolně věnují čas. Fusion je postaven na několika klíčových hodnotách: komunita, kultura, kreativita, Kristus. Komunita – snažíme se vytvořit místo, kde jsou mladí přijímáni takoví, jací jsou. Snažíme se o budování vztahů bez předsudků a nálepek. Kultura

– Fusion používá hudbu, divadlo, tanec a jiná média, která jsou součástí každodenního života mladých. Vedeme je k rozvoji a taky k tomu, aby si vytvářeli vlastní názor na to, co je obklopuje. Kreativita – všichni máme vrozenou tvořivost. Fusion si klade za cíl umožnit mladým lidem najít a rozvíjet jejich skryté schopnosti a naplno využít jejich kreativitu. Kristus – mladí mají možnost si udělat vlastní názor, má-li jim křesťanství co nabídnout. Fusion není křesťanským sborem, je otevřený všem příchodům.

Když dáme mladým šanci

Fusion funguje na základě pravidelných zkoušek, na kterých nacvičujeme písně. Nedílnou součástí zkoušky jsou zamyšlení na aktuální témata (vztahy, odpuštění, závislost...). Jelikož by se samotné zkoušení brzy stalo nudným, pořádáme různé koncerty a taky jezdíme na festivaly. Každý Fusion sbor v ČR je veden a zastřešen lokální církví, která tuto práci podporuje, dohlíží a pomáhá ji rozvíjet.

Podle mě je to jeden z nejzajímavějších projektů, s jakými jsem se za poslední dobu setkal. Tím, jak funguje, je velmi dobře šiřitelný a podporovatelný. V rámci Karviné je taky součástí aktivit prevence města. Celou tuto práci mentorsky zastřešuje Křesťanská akademie mladých. Je úžasné sledovat, jak se

mohou mladí lidé osobnostně rozvíjet, když jim dáme příležitost se projevit a realizovat.

O prázdninách jsme připravili týdenní Fusion kemp v malebné vesničce Bílá u Starých Hamrů. Byl to týden plný hudby, zpěvu, workshopů na různá témata, ale také sportu a vycházek do přírody. Celý týden byl zakončen skvělým koncertem pro rodiče účastníků kempu a veřejnost.

Více o aktivitách Klubu mladých Filadelfia se můžete dozvědět na stránkách www.filadelfia.cz.

Ryszard Bednarz

vedoucí Fusion souboru v Karviné

FILADELFI
KLUB MLADÝCH

Chceme Pána zvát do svého týmu

Středisko Radost připravuje volnočasové aktivity pro děti, včetně letního tábora, jež mají i „duchovní složku programu“. To je taková neosobní formulka, která se píše do popisu akcí, aby se rodiče a děti mohli zorientovat.

My, křesťané, kteří za tou prací stojíme, víme, že jednak není dobré nějak tajit fakt, že v táborovém dni je vyhrazen čas i pro modlitbu a mši svatou – není nic hloupějšího, než se na tábořišti setkat s dětmi, které jsou sice fajn, ale nemají šajnu a duchovní záležitosti je přinejlepším nudí – a jednak nám průzkum názorů rodičů, který jsme letos po táboře provedli a kterého se zúčastnili rodiče více než poloviny dětí, ukázal, že mnoho z nich dává křesťanskému zaměření a duchovnímu programu důležitost při rozhodování, zda k nám děti pošlou. Takže poptávka existuje.

Ovšem začala jsem psát o věcech, kterým nesluší vykazování ve statistikách a řeč chladných pojmů. Dělat tábor „s pomocí Boží“ neznamená ani přemítat otčenáše a celotáborovou hru pojmut jako odstřelování hříchů z desatera. (I když...) Je to spíše práce jako každá jiná s tím, že je od počátku věnovaná Ježíši Kristu, který žádal: „Nechte maličké přijít ke mně.“ A jak to tedy děláme?

Tradice nectíme jen ze sentimentu, ale hledáme jejich obsah. Jako třeba když si každý rok před silvestrem stavíme betlém a nebojíme se zpívat koledy ještě i po Štěpánu. Žijeme v přírodě a neděláme si z ní modlu, ale vnímáme její krásu jako krásu sestry, o kterou se také musíme starat. Hledáme způsoby, jak děti učit úctě jednoho k druhému – i ve vztahu chlapce a děvčete. Rozvíjíme činnosti, při kterých je nám spolu

dobře – tanec, hudba, táborový oheň. A jejich přínos nevidíme jen v romantice, ale v přátelství, ba co víc, v bratrství v náručí Stvořitele, s možností pocítit, jaké to jednou bude v nebi... Dáváme při sportu zabrat tělesné schránce nejen pro svaly a možnost vyniknout, ale i z vděčnosti za vlastní tělo a pro možnost překonání se.

Dělat tábor „s pomocí Boží“ také neznamená nechat trable na Hlavím vedoucím tam nahoře a v pohodičce nechat věci jít samotné, že se nějak „vsáknou“. Spíše odvést na 100% svůj lidský podíl na vši té práci, kterou tábor obnáší, a v duchu Pavlova „hodte všechnu svou starost na Pána“ spoléhat, že věci dopadnou, jak mají. Před oči mi vystupují některé události z letošního tábora. První den pobytu docela malých dětí, nejstarším bylo osm. Přes den krápal, ale přesto jsme se nevzdali naděje na táborový oheň. Večeře, nástup – obloha drží. Ale do převlékání a chystání už zase začalo pršet. Těm špuntům je zatěžko zůstat sami být chvilíčku, navíc je jim všechno nové, ještě se jim u nás nestačilo zalíbit. Zmoknou a zítra to tu můžeme zavřít. Je potřeba rozhodnout, co bude. Kapky nejsou husté a mraky valí rychle – může nastat cokoli. „Alou do stanů, počkejte tam moment!“ Jenže to pomohlo asi tak dlouho, než bys vyslovil „accuweather.com“. A tak to zkouším: „Vydržte ještě čtyři minuty, pak bude táborový oheň.“ „Jupí, čtyři minuty. Ti to stopneme.“ A jiný zase:

„Aspoň vyzkoušíme intregnaci. Taťka říkal, že možná vydrží, i když má pršet celý tábor.“ „Já už mám nachystanou baterku, ještě minuta a třicet vteřin!“ No, dnes už je to jedno. Ale tehdy mě velice potěšilo, když nevímpřoč po čtyřech minutách přestalo pršet a my mohli prožít u táborového ohně pěkný začátek docela bezdešťového týdne. Nebo když na konci tohoto pobytu, v souvislosti se všední vycházkou do lesa, dostala zabrat zdravotnice, které do té chvíle neměla téměř co psát do zdravotního deníku. Kde nic tu nic, na malé děvče se vyrojily vosy (nebo snad lesní včely). Taková věc může skončit tragicky. Nebo duchapřítomní vedoucí hodí děvče do potoka, nedbají svých štípanců a zvládnou zajistit pomoc. Večer se tomu děvče téměř směje.

Proč se modlíte? může se někdo ptát našich vedoucích, když si ráno a večer kradou z drahocenného spánku pro společné chvilky v kapli. Je to nějaká magie a rituály? Zachrání vás to před hádkami a konflikty? No, to bude asi vždy odvislé od našich chabých lidských sil. Ovšem rozhodně neplatí, že odložený déšť je za deset zdrávasů. Modlíme se proto, že víme, že potřebujeme pomoc Boží, chceme Pána zvát do svého týmu, a to i když třeba ani nemusíme vědět, v čem konkrétně by měl právě pomoci...

Marie Lukasová, Středisko Radost
www.taborradost.cz

ČRDM vysadila poslední ze 100 svatoanežských lip

Akci podpořil i arcibiskup Duka. Památku sv. Anežky České, od jejíhož narození letos uplynulo 800 let, bude připomínat i lipka, vysazená 7. listopadu 2011 v zahradě pražského kláštera, nesoucího jméno slavné světice.

Čerstvě vysazený kmínek je posledním ze stovky těch, které mají v rámci akce uspořádané Českou radou dětí a mládeže (ČRDM) zapustit do země své kořeny. Po celé naší vlasti se o to v uplynulých dnech snažily různé mládežnické organizace; převážně šlo o členské spolky ČRDM. Akci osobně podpořili komunální politici i společensky respektované osobnosti – kupříkladu pražský arcibiskup Mons. Dominik Duka.

Výsadba poslední pamětní lípy proběhla za přítomnosti kněze a bohemisty Prof. PhDr. Petra Piňhy, CSc. (životopisce sv. Anežky České), ředitele Národní galerie v Praze Ing. Vladimíra Rösela a dalších hostů. K nim patřily například první náměstkyně minstra školství Ing. Eva Bartoňová, bývalá ministryně školství PhDr. Miroslava Kopicová, či ředitelka odboru komunikace Skupiny ČEZ Ing. Bohdana Horáčková. Nechyběli po-

chopitelně ani zástupci pořádající České rady dětí a mládeže, reprezentované mj. jejím předsedou Ing. Alešem Sedláčkem. ČRDM coby organizátorka projektu nazvaného „Stromy Anežky České“ převzala nad touto pamětní lípou patronát. Výsadba proběhla o víkendu 5.–6. listopadu, kdy vrcholil Týden dobrovolnictví, spuštěný v rámci letošního Evropského roku dobrovolnictví.

Smyslem projektu bylo podtrhnout význam nevýdělečných aktivit, mezi které mimoškolní výchova naší nejmladší generace jistě patří. Ing. Ondřej Šejtka z organizačního týmu ČRDM soudí, že výsadbou národních stromů se u mladých prohloubí zájem nejen o přírodu, ale i o naši historii a státnost. Vodítkem jim mohou být i slova papeže Jana Pavla II. týkající se Anežky Přemyslovny: „Sytla hladové, ošetřovala nemocné, pečovala o staré, povzbuzovala bezradné,

a tak byla schopna šířit pokoj a smíření, dodávat útěchu a vlévat novou naději.“ Souřadnice pamětních stromků vysazených sdruženími rozšíří na internetových stránkách projektu Kamchodit.cz mapu nekonformních „poutních míst“, kam stojí za to zajít. Informační tabulky instalované u lípek pak budou šířit slávu sv. Anežky České i povědomí o těch, jejichž péčí byl strom zasazen a roste – o daném spolku i o projektových partnerech. Akce se těšila značnému zájmu mladých: během září, kdy se jednotlivá jejich sdružení mohla k bezplatnému odběru stromků závazně přihlašovat, byla celá zásoba tří a půl metru dlouhých kmínků lípy srdčité (*Tilia cordata* „Roelvo“), pořízených ČRDM, rychle rozebrána.

Projekt ČRDM „Stromy Anežky České“ finančně podpořila Skupina ČEZ a MŠMT.

...Život stromů je zpravidla o hodně delší než život lidí, a proto zasadit strom znamená vztáhnout ruku do budoucnosti právě tak vzdálené, jak dlouhé jsou zaznamenané i nezaznamenané dějiny...

. Jak z generace na generaci přechází odpovědnost za naši vlast, tak budou další a další generace dětí oslovovat své rodiče Vaší výzvou. Nemyslete si ani chvilku, že děti nemají sílu a vliv. Rozumnému přání dítěte přece každý rád vyhoví. Budou-li Vaše tužby čisté, změníte svět. Uchováte-li si ty ideály, které jste vyjádřily zasazením stovky lip, budete nositeli naděje a tvůrci pokoje. Kéž Vám k tomu sv. Anežka žehná, kéž Vás chrání, provází a směřuje k radosti...

Z projevu Prof. PhDr. Petra Piňhy, CSc.

Sázelo se po celé republice

Zhruba čtyři pětiny subjektů, které se k vysazení Stromu Anežky České přihlásily, náleží podle Ondřeje Šejtky k členským sdružením ČRD; zájem projevíly také některé školy či domy dětí a mládeže. Svatoanežské lipky vysadili třeba skauti, tomíci, pionýři, woodcrafteri, mladí chovatelé, členové sdružení Boii, Sdružení evangelické mládeže nebo aktivisté z krajských mládežnických rad (např. Rada dětí a mládeže Jihočeského kraje, Krajská rada dětí a mládeže Karlovarska, Jihomoravská rada dětí a mládeže).

Foto archiv sdružení Junák Ratiškovice, Junák „A je to“ Brno, Junák Lidečko, TOM Dakota
a Junák J.E. Kosina

Světové dny mládeže v Madridu 2011

Světové dny mládeže (SDM) jsou mezinárodním setkáním, které je organizované katolickou církví a spojuje mladé lidi celého světa – katolíky, křesťany jiných vyznání a všechny lidi dobré vůle.

Světové dny mládeže (SDM) mají za cíl ukazovat světu živou víru a angažovanost mladých ve všech rovinách lidského života. Předsedá jim papež a slaví se od roku 1984 každé dva až tři roky.

XXVI. světové dny mládeže proběhly v hlavním městě Španělska Madridu ve dnech 16. až 21. srpna 2011. Španělsko přivítalo mezinárodní setkání mladých podruhé – v roce 1989 se uskutečnilo v městě Santiago de Compostela. SDM v Madridu se účastnilo asi 1,5 milionu lidí z celého světa.

Účast mladých z České republiky na Světových dnech mládeže organizovala Sekce pro mládež České biskupské konference a Asociace křesťanských sdružení mládeže, o. s. Nad účastí poutníků z českých a moravských diecézí převzal záštitu místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí České republiky Karel Schwarzenberg a předseda České bis-

kupské konference, arcibiskup pražský Mons. Dominik Duka OP.

Z České republiky se akce účastnilo 3224 mladých lidí. Nedílnou součástí Světových dní mládeže jsou „Dny v diecézích“. Mládež z České republiky byla ve dnech 10.–15. srpna přijata v Tarragoně a Reus. Zde měla možnost poznávat kulturu a život místních obyvatel. Mladí z ČR se zapojovali do společných aktivit, mladí španělští dobrovolníci je seznámili s místními památkami, vymě-

ňovali si zkušenosti a navazovali úzké přátelské vztahy při volnočasových aktivitách.

V pondělí 15. srpna se rozloučili s hostitelskými obyvateli přímořské Tarragony a přesunuli se do dějiště SDM – Madridu. Hlavní program Světových dní mládeže se skládá z několika částí: z kulturního a duchovního programu a z programu s papežem.

Mladým lidem z ČR českých poutníků sloužilo v Madridu tzv. české národní centrum. V něm více než 130 dobrovolníků v různých pracovních skupinách (pořadatelé, ubytovatelé, tlumočníci, režie, zdravotníci...) pracovalo na zajištění zdárného průběhu a pomoci poutníkům v nejrůznějších situacích a potřebách. Český organizační tým připravoval pro mladé poutníky také dopolední program, který probíhal v národních jazycích. Ten se ve dnech 16.–19. srpna skládal z přednášek českých biskupů Mons. Jana Graubnera, Mons. Františka Radkovského a Mons. Pavla Posáda, z diskuzí, krátkých divadelních představení, duchovního programu a informací. Program měl nejen vzdělávací charakter, ale zaměřoval se na osobnostní růst, podporu morálních a sociálních hodnot a výchovu k dobrovolnictví a nasazení se pro dobré věci. Když tyto hodnoty předkládají biskupové, tak má jejich slovo velkou váhu. O tom, jak naše mládež tyto hodnoty uskutečňovala v praxi, svědčí i dopis, který zaslal českému velvyslanci v Madridu jeden z obyvatelů paneláku napro-

ti škole, ve které bylo české národní centrum.

Odpolední program, nazvaný Festival mládeže, byl věnován kultuře a umění. Kulturní plán zahrnoval iniciativy z různých koutů světa. Česká republika v něm byla představena a prezentována výstavou uměleckých fotografií – Prof. Mgr. Jindřicha Štreita nazvanou Brána naděje a vystoupeními valašského folklorního souboru Dúbrava, při kterém zahráli, zazpívali a zatancovali při folklorním vystoupením Návrat ke kořenům. Fotografie a hudba jsou srozumitelné pro všechny národy.

Celé SDM vyvrcholily setkáním s hlavou katolické církve papežem Benediktem v sobotu 19. a v neděli 20. srpna.

V sobotu přitom přišla bouře s deštěm v této roční době nevídaným. V televizních přenosech to sice vypadalo hrůzostrašně, ve skutečnosti po obrovském horku bylo toto nečekané dešťové nadělení doslova požehnáním. Mladí lidé pak strávili noc po vyčištění a ochlazení vzduchu v pohodě a klidu, a dokonce v suchu.

Přínosem Světových dnů mládeže je vždy setkání s vrstevníky z nejrůznějších koutů celého světa, navazování přátelství a bourání rasových i jiných předsudků.

O účasti české mládeže na SDM byl natočen film Zapusťme kořeny a Nakladatelství Paulínky vydalo knihu Pevně se držte víry, popisující zážitky účastníků i promluvy papeže a českých biskupů. všechny dotazy rádi zodpovíme.

Marie Světníčková

Asociace křesťanských sdružení mládeže, o. s.,
Sekce pro mládež České biskupské konference

Z dopisu právníka, pana Césara Carlose Sáenz Barrio, adresovaného Velvyslanectví České republiky ve Španělsku

...Chci se s Vámi chci podělit o zkušenost moji a sousedů z mé ulice. Je tomu již 37 let, co bydlím ve čtvrti Retiro na náměstí Doctor Laguna, kde sídlí škola „Escuelas Aguirre“, která přijala několik stovek mladých z České republiky.

Nikdy jsme na tomto náměstí a nejbližších ulicích neviděli tolik mladých s tak příkladným chováním: žádný hluk, žádné pokřikování, ani jeden odpadek, plechovky a ani plastové láhve poházené po zemi. Z oken mého bytu, bydlím ve 12. patře, vidím celý prostor školy, kde byl stále udržován pořádek a perfektní čistota. Mladé jsem po ránu vídal vycházet s úsměvem a s očekáváním toho, co zažijí na programu. Večer jsem je vídal s unavenou tvář, ale se stejným úsměvem a nadšením z toho, co prožili.

Věřte mi, pane velvyslanče, my zdejší obyvatelé jsme nadšení z toho, že jsme mohli sdílet tento prostor se stovkou českých mladých, kteří byli příkladem dobrého vychování, respektu, vlastenectví a radosti. Vy a celá Vaše vlast musíte být hrdí na tyto mladistvé vyslance.

Rád bych toto všechno osobně řekl těmto mladým, bohužel ale neznám Vaši řeč, stejně jako bohužel neznám Vaši vlast. Jeden večer jsem sice přišel do školy a mohl jsem vyjádřit své pocity prostřednictvím tlumočnicka této skupiny, ale necítím se zcela uspokojený. Motivem mého dopisu je spravedlivě ohodnotit tyto mladé, kteří se chovali absolutně PŘÍKLADNĚ, píší to schválně s velkým písmenem...

...Budoucnost národů je v jejich mladých. Pokud všichni čeští mladí jsou jako ti, se kterými jsem měl možnost se setkat, budoucnost České republiky je zaručena...

Zeptali jsme se

1/ Ve společnosti založené na soutěži často rezonují slova „bonus“, „výhoda“, „náskok“... Použil byste je i při práci s dětmi a mládeží v nábožensky zaměřeném dětském sdružení?

2/ Jaký moment, jakou událost máte v paměti uloženu jako výmluvný doklad víry žité mladými lidmi?

3/ Jaký citát byste si vybral coby motto k tématu mimoškolní výchovy v prostředí nábožensky profilované organizace, spolku?

Mons. Dominik Duka pražský arcibiskup

1/ Domnívám se, že takové výrazy je možné použít při rozdělování určitých odměn a podobně. Konec konců i Boží milost může být chápána jako jakýsi bonus ze strany Boží vůči nám.

2/ Vzpomenul bych pouť do Mariázell, na nedělní bohoslužbu pro mládež, kdy nás bouře zasypala ledovou tříští. Mladí vytrvale sledovali téměř tříhodinovou bohoslužbu v blátě mrazu a v naprosté nepohodě.

3/ Ježíšovo zlaté pravidlo Matoušova Evangelia, 7. kapitola: Jak byste chtěli, aby lidé jednali s vámi, tak vy ve všem jednejte s nimi; v tom je celý Zákon i Proroci.

P. František Fráňa Přezdívkou: Otec Tišek

Zakladatel Střediska Radost.

Kněz a celoživotní pracovník s mladými lidmi, spirituál Biskupského gymnázia ve Žďáru nad Sázavou.

2008: Osobnost Jihomoravského kraje
2010: Státní vyznamenání Medaile za zásluhy

1/ Pokud je mně známo, tyto výrazy nepoužíváme. Snad používáme rozlišo-

ní starší – mladší, vyšší – menší, první – druhý. Snad sociálně slabým poskytujeme slevu na platbě za tábor apod.

2/ Momentů je celá řada. Nejsilnější vliv má působení jednoho dítěte, i celého společenství, na druhé v nejrůznějších situacích, kdy se spolu baví o víře a životě, případně se společně táží na zajímavé otázky, radují se z vyslyšené modlitby, jeden druhému poradí třeba jak například jít ke zpovědi. Někdy je v důsledku toho, na prosbu dítěte, se svolením rodičů, dítě pokřtěno a případně na táboře po přípravě jde k prvnímu svatému přijímání. S radostí.

Je radostné sledovat, jak se v dětech sebestřednost mění na otevřenost ke všem, jak roste skromnost a láska k dobru, smysl pro odpovědnost a povinnost.

Postoje založené na víře se mohou projevit třeba i na hřišti, např. když se třeba při přehazované týmy „hádají“ ve svůj vlastní neprospěch. Že mnohdy dítě potřebuje promluvit o své chybě nebo špatném skutku i mimo svátost smíření. Nechce v sobě nosit něco nesprávného. Při zkoušce odvahy (jít sám potmě na určené místo do lesa) se mnozí sami spontánně polohlasně modlí.

Napadá mě i nadšený zpěv při bohoslužbě – jak kytarových, tak i klasických písní. Mnohé děti druhým připomínají modlitbu před a po jídle, s chutí takové modlitby i zpívají.

Velmi silné je, když se z tajného momentu, kdy se táborníci chlapec a děvče do sebe zahleděli, ač každý z jiného koutu republiky, později vyvine svatba. To se stalo za době naší činnosti minimálně třicetkrát. Vychovávají děti ve víře a posílají je pak na náš tábor. I povolání do řehole nebo ke kněžství se některých realizuje.

3/ „Dívej se vzhůru, vyplň každý den dobrem, aby na zlo nezbylo místo ani čas. Skrze Krista, s Ním a v Ním! Zcela se mu otevři.“ Nebo také pravidelnou modlitbu (vedoucích): „Věčné Slovo, jednorozený Synu Boží, nauč nás právě

velkomyslnosti. Nauč nás Tobě sloužit, jak toho právem zasluhuješ. Ať dáváme a nepočítáme, ať bojujeme a nedbáme ran, ať pracujeme a nehledáme odpočinek, ať se obětujeme a nečekáme jinou odměnu kromě vědomí, že jsme splnili Tvou vůli. Amen.“

Miki Erdinger vikář Českobratrské církve evangelické

Bývalý generální sekretář YMCA v ČR, místopředseda SEM (Sdružení evangelické mládeže) v ČR

1/ Tato slova bych použil, ale dal bych jim trochu jiný význam, než jaké jim přisuzujeme v majoritní společnosti. Často sami křesťané přemýšlejí, v čem se liší jejich práce s dětmi a mládeží, když formy jsou stejné – kroužky, tábory, oddíly, celoroční skupiny apod. Zde se mi hodí slovo „bonus“. Tímto bonusem je právě křesťanství. Vše, co s dětmi děláme, není jen v našich rukách, ale i v rukách Božích. On je tím, u koho hledáme pomoc, podporu, a sílu, když se nám jí neodstává. Skrze společné dobrovolné ranní či večerní modlitby nebo poděkování za jídlo i děti mohou vědět, že náš život není jen v našich rukou.

„Výhodou“ této práce je, že děti a mládež mohou získat necírkevní křesťanské zázemí, které jim nabízí širší rozměr lidského bytí, a přitom je netlačí k žádným křesťanským projevům.

Jen ten „náskok“ nedokážu využít....

A pokud bych měl při práci s dětmi tato tři slova použít, tak bych se jich nebál i ve Vámi myšleném významu, ovšem s tím, že nemá být naším cílem jich dosahovat, ale umět s nimi pracovat, a pokud nějaký bonus, výhodu či náskok máme, měli bychom je využít

ku pomoci druhým – poradit, pomoci, zajistit apod.

2/ V Ymce je jeden specifický program pro mládež, založený na hudbě, divadlu a tanci. Jmenuje se Ten Sing. V něm mladí lidé, vedeni mladými lidmi společně připravují veřejná vystoupení. Tyto skupiny, kde je mezi běžnými členy mnohdy více nekřesťanů než křesťanů, věnují poslední chvíli před svým vystoupením (ať je to na stadionu, v kulturáku, v klubu či někde v církevním prostředí) společné modlitbě. Toto společné soustředění se, spolu s Hospodinem, je vždy silným projevem žité víry mladých, kteří, aniž by je kdokoliv k něčemu tlačil, se téměř automaticky společně takto ztiší, aby pak mohli s velkým kraválem vtrhnout na podium.

3/ Nerad používám citáty, pokud se nejedná o trefný biblický verš a motivační výrok. Tyto bývají poplatné nutnosti své délky. Proto na tuto otázku nemám odpověď. Ovšem při křesťanské práci s dětmi a mládeží vidím jako důležité, aby ten, kdo je pověřen vedením, byl hrdý na to, že je křesťan a pracuje právě v křesťanské organizaci, a na druhou stranu nesmí sklouznout k prosté evangelizaci a křesťanskému tlaku na ostatní. Křesťané mají co nabízet všem, aniž by jejich cílem mělo být „zevangelizování“ svých svěřenců.

Petr Walach předseda Royal Rangers v ČR

1/ I v křesťanském sdružení je přirozená soutěživost dobrým motivátorem.

Musí mít ale svoje jasné pravidla a hranice. Jako

křesťané máme usilovat o pokrok, ale nikdy to nesmí být realizováno na úkor druhých. Jakmile se v soutěživosti objeví náznak či snaha druhého ponížit či vyeliminovat za každou cenu, je to špatně. Všichni musí dostat stejnou šanci a zdravá soutěživost musí být motivací pro všechny k ještě lepšímu výkonu. Zároveň se však musí učit umět prohrávat a uznat, že ten druhý byl tentokrát lepší. Je to užitečnou lekcí pro život. Bible nás učí radovat se s radujícími a všichni dobře víme, že přiznat vítězství druhému není lehké. Učíme proto děti snažit se vyhrávat, aniž bychom někomu ublížili, a zároveň umění prohrávat, aniž bychom cítili k vítězi zášť. Pro to, abychom se radovali z života, nemusíme vždy stát na stupni vítězů. Všichni se musíme s těmito věcmi vyrovnávat. V našich dětských organizacích máme mnoho příležitosti se tomu učit. Charakter je vždycky více než vítězství,

výhoda nebo náskok před druhým.

2/ Mladí lidé jsou velmi otevření k duchovním věcem, a to může být velmi nebezpečné. Například zabývání se okultismem může mít nedozírné následky. Proto je důležité učit mladé lidi rozlišovat, co je dobré, co je klam a co je už tzv. zakázaná zóna. Věřit a poznávat Boha je realita, kterou můžeme každodenně prožívat. Takových výmluvných událostí bych mohl vyprávět desítky. Obecně je to nejlépe vidět na proměně mladého člověka. Je to jednoduché pravidlo: Uvěř a budeš zachráněn. A týká se to všech možných oblastí života – vztahy, osobní problémy, jistoty, naděje, pokoje, přijetí sebe sama... prostě všeho v duševní, duchovní a fyzické oblasti. Nejvýmluvnějším dokladem toho, že víra je životní síla, je to, že mohu vidět na mladých lidech radikální změny jejich charakteru, postojů a priorit. Toto se děje, když křesťanství není jen ideologie, ale každodenní realita poznávání Boha. Dochází k uzdravení vztahů, změně v prioritách a životních cílech. Každodenní život nabírá nové rozměry, získává vizi, je naplněn pokojem.

3/ Motto Royal Rangers je zlatý zákon Bible: Ve všem dělej druhým to, co chceš, aby oni dělali tobě. To platí při hře, práci, ve vztazích, prostě všude. Lepší kodex než ten, který nás učí Bible, asi nevymyslíme.

Zástupci České rady potřetí u ministra školství

Ve středu 23. listopadu 2011 přijal ministr školství Josef Dobeš už potřetí zástupce národní rady, jmenovitě skupinu Stát.

Aleš Sedláček, Josef Výprachtický, Tomáš Novotný a Petr Halada spravili ministra o angažmá zástupců ČRD M v grantových komisích, o pohledu národní rady na (nekonečně dlouho) připravovanou novelu zákona o dobrovolnictví, o tom, proč se jinak úspěšný projekt Klíče pro život tak zdlouhavě administruje.

Nechyběla přirozeně ani tematika finanční: zástupci pracovní skupiny požádali ministra, aby zmírnil plánovaný škrt cca 5 milionů Kč, o které má být „naše“ kapitola krácena. Jakkoliv se zdá toto ponížení kapitoly jen drobné, byl by to ve srovnání s letošním úbytkem vlastně o milionů čtrnáct. Je totiž třeba započítat do letošních rozdělovaných prostředků mimořádných 9 milionů Kč,

které pan ministr vloni slíbil do kapitoly přidat – a svůj slib také splnil.

Účastníci schůzky, mezi které patřil i ředitel odboru mládeže pan Michal Urban, dále debatovali o využití dotačních prostředků. Aleš Sedláček i ostatní pánové ze spolků zdůraznili, že prioritou je kontinuální podpora běžných činností, s čímž pan ministr Dobeš souhlasil a požádal přítomné, šéfy spolků a pana ředitele odboru, aby ve věci hledali v tomto smyslu kompromis. Přítomné ministr školství potěšil pří-

slibem, že se pokusí do příslušné kapitoly přidat 7 milionů korun tak, aby škrtky nebyly tak drastické. Pan ministr však rovněž vyslal jasné varování v tom smyslu, že v zimě se dá čekat vázání prostředků státního rozpočtu díky chabému růstu HDP.

Ministr pozval předsedu národní rady do svého úřadu na poradě, jmenovitě k problematice urychlení administrace Klíče pro život, a v další debatě mimo jiné konstatoval, že se nechystá zrušit Národní institut dětí a mládeže. Pan Josef Dobeš přijal také naše pozvání na tradiční prosincovou akci Setkání.

Komunikace s šéfem resortu školství byla dynamická, otevřená, nebylo třeba se vyhýbat ani problémům, které zástupci národní rady vidí jinak, než například ředitel odboru pro mládež.

Tomáš Novotný
pracovní skupina ČRD M „Stát“

Celým srdcem pro mladé

Podnět k založení Salesiánských klubů mládeže vzešel krátce po změně společenských poměrů u nás v roce 1989 z míst, kde nepůsobili salesiáni, ale jejich příznivci chtěli, aby se v jejich místě v salesiánském stylu pracovalo s mladými lidmi. V roce 2011 mají SKM necelých 1500 členů.

Foto Jiří Kučera a archiv Salesiánského magazínu

„Haló, tady Robert. Jirko, to jsi ty? Dneska jsem odešel z děčáku a nevím, co mám dělat.“

„Ahoj, Roberte, a kde jsi?“

„Tady, u automatu.“

„Ale kde? V jakém městě?“

„Nevím. Co mám dělat?“

„Běž na úřad práce.“

„Ale kam?“

„Tam, kde máš trvalé bydliště.“

„Ale kde ho mám? Jak to mám zjistit?“

„Podívej se do občanky, tam to máš napsané.“

„...Uherské Hradiště.“

„Takže si sedni na vlak a jeď do Hradiště, tam se přihlas na úřadu práce.“

Zdá se vám tenhle rozhovor nějaký zvláštní? Ano, je. Ale na zelené lince v pardubické organizaci Na cestě do života si podobných dialogů vyslechnou spoustu. Pomáhají tam totiž mladým lidem, kteří právě opustili zázemí dětských domovů a jsou nuceni – často ze dne na den – postavit se na vlastní nohy. „Aby přechod do tvrdé životní reality byl o něco snazší, pomáháme dětem dlouhodobým Kurzem přípravy na život,“ říká Martin Poláček, ze Salesiánů Dona Boska (SDB), předseda Salesiánského klubu mládeže, který je

zřizovatelem sdružení Na cestě do života.

Na kurzu

Je pátek odpoledne a do multifunkčního sálu přicházejí mladí lidé, kteří z různých důvodů musejí vyrůstat v ústavní výchově. Ve stejnou chvíli za pohyblivou stěnou sálu sedí pětičlenný tým a dolaďuje plány. Společně mají před sebou víkend plný práce i zábavy. Za pár minut tu startuje pro tento školní rok poslední ze začátečnických Kurzů přípravy na život. Atmosféra je tudíž jiná než obvykle. Všechny čeká loučení.

A ve vzduchu visí otázka: Sejdeme se v září, abychom pokračovali?

„Ve škole dobrý. O prázdninách možná pojedou k rodičům, ale neozvali se...“ Všichni, jeden po druhém, sdílí v kruhu myšlenky, jak na tom jsou a co je čeká. Třídenní maraton začíná „vyladěním se na sebe“. Ne každý je sdílný. „Když si ale uvědomíte, že máte před sebou pubertáky, kteří mají bůhvíco za sebou, je vám jasné, že se dozvídáte docela dost,“ říká Martin Poláček. A že je i za těmihle stručnými větami kus celoroční práce terapeutů, je vám jasné ve chvíli, kdy sdělení mladých lidí porovnáte s videem z prvního kurzu.

„Tyhle děti mají za sebou sedm víkendových setkání, na kterých dost zažily a také si je užily. Mají za sebou hádky, vnitřní boje, jestli se pokračovat v kurzu, mlčení, ale i chvíle, kdy si v rámci některé z terapeutických her sáhly hluboko do sebe nebo se musely konfrontovat se zrcadlem, které jim nastavila skupina,“ popisuje Martin Poláček. „Naučily se tu mluvit o sobě, poslouchat, ale i to, jak hledat práci či bydlení,“ dodává.

Začlenit se do života

Kurzy přípravy na život jsou jedním z programů Centra Don Bosco SKM, jehož hlavním cílem je pomáhat mladým lidem z dětských domovů začlenit se do běžného života. „Jsou místem, kde s námi mladí lidé navazují hluboký a dlouhodobý vztah. Ten je zároveň základem pro náš další program – Doprovázení – kdy mladé lidi z ústavní výchovy pravidelně kontaktujeme, jezdíme za nimi na návštěvy do dětských domovů, přejeme jim k narozeninám, pomáháme jim řešit komplikované životní situace,“ říká Martin Poláček. „Zkrátka jim podáváme pomocnou ruku a zároveň jsme neustále připraveni tu být pro ně, a to i díky naší Zelené telefonní lince, která je pro děti bezplatná,“ upřesňuje.

V sobotu má každý chvíli času, aby poskládal na velkou čtvrtku své fotky z dětství. Následují společný oběd, „zmrzlinová“ procházka a závěrečný večírek. „Nikam nejdu!“ hlásí Pavla. „Důvodem“ jsou rozbité sandály. Terapeuty i skupinu to stojí chvíli domlouvání, nakonec ale „zaseknutá dáma“ na zmrzlinu vyráží. I tohle je posun. Na podzim by v podobné situaci byla uražená půl dne, možná by se i porvala. Je to její způsob obrany. „Za tím, že je to dnes jinak, stojí hodiny individuální terapeutické práce. V našem týmu máme v současnosti dva psychoterapeuty a jednoho arteterapeuta, kteří s mladými lidmi pracují,“ říká Martin Poláček.

Gentleman v kravatě a dámy v róbach

Kde je žehlička? Kde punčochy? A kde hřeben? Představte si šest puberťáček, jak se proměňují v princezny. Dvouhodinové běhání mezi koupelnou a zrcadlem ovšem přináší výsledky – do sálu jednak vcházejí opravdové dámy a pánové mezitím měli dost času, aby sebe proměnili v elegány v saku a kravatě, vyzdobili sál a připravili důstojnou hostinu.

Sotva se všichni rozhlédnou, už zní z reproduktorů hudba a je tu předtančení v podání profesionálních tanečníků. Mimo chodem – jeden z nich je také absolventem našich kurzů. Následuje hostina... a pak show!

„Dámy a pánové, nyní se vám představí mužská část našeho osazenstva!“ ozývá se z mikrofonu. Na přehlídkové molo z jeviště vystupují jeden po druhém pánové, svlékají saka, tváří se jako praví gentlemani, nebo se různě pitvoří a předvádějí hiphopové kousky...

„Dámy, je řada na nás!“ otáčí se situace na jevišti i v publiku. Některá se předvádí, jiná se ostýchá... Hudba duní, reflektory vytvářejí atmosféru a kluci volají: „Ještě, ještě...!“ To už ale dívky postupně seskakují z mola a začíná diskotéka. Hudba zní téměř do půlnoci. To ale stále není konec. Ještě je tu totiž překvapení – únos! Pět aut vyjíždí za tajemným cílem. Jen terapeuti vědí, co mladé lidi čeká. Nedaleký vrchol kopce s osvětlenou rozhlednou a kouzelným výhledem se stává místem závěrečného rituálu. Skupina mladých zůstává opuštěna ve tmě na úpatí kopce, zatímco tým vyráží nahoru.

„Jsem posel Dona Bosca. Mám přivést Martina,“ zní do tmy. První mladík dostává šátek přes oči, a sám, za podpory, stoupá na vrchol. „Vítáme tě. A teď se pomalu polož,“ vede jej hlas tam, kde na jeho tělo čeká houpačka z lidských rukou. Pak znovu na nohy, sundat šátek z očí a připnout „metál“ s poselstvími od celé skupiny. První z nových kurzistů má rozlučkový rituál za sebou. Ve chvíli, kdy jej dokončil i poslední z účastníků, čeká na všechny ještě zmrzlinová tečka.

Salesiánské kluby mládeže

Kobylišké nám. 1
182 00 Praha 8 – Kobylisy
Telefon: 283 029 111
email: kluby@skm.cz
web: www.skm.cz

Smutné loučení

V neděli ráno se vstává těžce. Noc byla dlouhá, a navíc je tu loučení. „Naučila jsem se tu mluvit. Jo, a taky chci s váma příští rok pokračovat,“ říká patnáctiletá Petra.

Závěrečný kruh sdílení dává každému prostor shrnout to, co mu kurz přinesl, ale také vyslechnout si hodnocení svého působení a proměny od druhých, a zejména od terapeutů. Slzy netečou, ale naléhavost chvíle visí ve vzduchu. Skupina naposledy usedá ke společnému stolu. „Když vidím, jak si pomáhají u stolu, podávají sůl nebo nalévají pití, a přitom vím, že ještě před půl rokem švali proti sobě, je mi tak nějak dobře u srdce. Zároveň ale vím, že tohle zdaleka není hotová práce, že část z nich si přes prázdniny své rozhodnutí pokračovat rozmyslí a někam zmizí... A třeba se zase vrátí. A my budeme zase připraveni jim podat pomocnou ruku,“ svěřuje se Martin Poláček.

„Mladým lidem nenabízíme materiální zajištění, ale vztah. Trvalý a dlouhodobý. Takový, který jim nemohou či neumějí nabídnout jejich rodiče ani velké ústavy. Nabízíme jim i místo, kam se mohou vracet pro radu i pro lidské slovo. Při práci musíme umět unést hodně nejistot, nikdy nemůžeme předem vědět, zda naše úsilí bude úspěšné. Přesto se domníváme, že naše aktivity mají smysl. Potvrzují nám to ti, kteří se k nám do našeho centra i po letech vrací jako domů,“ uzavírá Martin Poláček.

Jiří Kučera

Klimatizaci nemáme, zato možná zaprší!

Postáváme v zasedací místnosti České rady dětí a mládeže na Senovážném náměstí a s lehkou nervozitou očekáváme příchod našich Izraelců. Snad budou milí, když s nimi máme strávit celý týden a tolik jsme si dali záležet na přípravě celého programu.

Bylas už někdy v Izraeli?

Ne, nikdy. A ty ses už někdy s Izraelci osobně setkal?

Taky ne. Tak jací vlastně budou?

To už ale výťah v šestém patře zastavuje, dveře se otvírají, úzkou chodbu zaplňují hebrejštinou zvučné hlasy a do místnosti vchází osm usměvavých mladých lidí. Tak je tu konečně máme. Na seznamování není čas, hned se začíná s prezentacemi našich mládežnických organizací. Izraelci se ptají, všechno je zajímavé, srovnávají situaci v českých sdruženích s izraelskými organizacemi zabývajícími se prací s mládeží. Následují nesmělé seznamovací hry, které po pár minutách končí smíchem a uvolněnou atmosférou. Bude to fajn týden, napadá mě při pohledu na usměvavé, bavící se a živě se družící mladé Čechy a Izraelce.

„Prý vám tu prší klidně i několikrát do týdne...?“ zní jedna z prvních otázek, při které všichni Izraelci napjatě ztichnou a zvědavě čekají na naši odpověď. „U nás v Izraeli totiž prší jen výjimečně, tak se těšíme, že se tu trochu ochladíme a možná i zažijeme bouřku! Klimatizaci tu ale ve veřejných prostorách asi nemíváte, že?“ ozývá se později překvapeně při obědě, kdy se v chladivém sklepení restaurace ovíváme jídelními lístky. Je poslední srpnový týden a hlášena jsou více než třicetistupňová

vedra. Po obědě vyrážíme na procházku Prahou, je opravdu horko, ale Staré město i pohled na Hrad z petřínských vyhlídek slaví tradičně velký úspěch. Vydátný den zakončujeme ještě vydatnější tradiční českou kachnou se zelím. Zdá se, že se tu Izraelci cítí dobře. A my se cítíme dobře s nimi.

V Terezíně

Terezín. Arbeit macht frei. Ostatné dráty. Na druhý den je naplánovaná prohlídka Terezína. Zvědavé a nadšené rozhovory o tom, jak se žije v Čechách a jak v Izraeli, utichají, úsměvy z tváří mizí a každý

se uzavírá do sebe. Komentáře netřeba. Po celé prohlídce naši Izraelci zapalují na památku obětem holocaustu svíčky a my se konečně dozvídáme, proč s sebou celý den v tom horku vláčeli kytaru. Chceme udělat takový malý rituál, jakousi modlitbu za zemřelé. Usedáme do stínu na okraji areálu, kytara se ladí a horkým letním vzduchem prosáklým smutkem a tragédií celé Evropy se linou hebrejské písně. Naši Izraelci nádherně zpívají. Všichni do jednoho mají krásné zvučné hlasy, jejich písně procitěně vyprávějí o životě, o lásce a o touze po vlastní zemi. Pomalu si vyměňujeme dojmy z celého dopoledne, pro mnohé

jde o silně osobní záležitosti, atmosféra je tak silná a pohnutá, že se někteří neubrání slzám. Ale to už se zase procíťtěně zpívá. Pro mě jeden z nejsilnějších momentů celého týdne. A myslím, že nejen pro mne.

Cestou na oběd procházíme vylidněnými ulicemi Terezína, Izraelci stále hrají na kytaru a zpívají. Hrát se nepřestává ani po návratu do Prahy na nádraží Holešovice, kde uprostřed odjezdové haly vytváříme kolečko kolem hrajícího a zpívajícího Rotema, tleskáme, zpíváme a pohupujeme se do rytmu. Celou nádražní halou zní tentokrát písně Beyoncé, Lady Gagy nebo Beatles. Další spontánní a uvolněné chvíle.

Pražská zastavení

Ve čtvrtek se scházíme v židovském městě, za odborného výkladu procházíme někdejší ghettem a Izraelci žasnou nad starobylostí Staronové synagogy. V prostorách Pinkasovy synagogy se jmény obětí holocaustu hlasy všech opět utichají. Nálada se zase uvolňuje cestou do Velkopopovického pivovaru.

Na pátek máme připraveno téma menšin. Po zajímavé přednášce o vietnamské komunitě v České republice vyrážíme do tržnice SAPA, která se stává atrakcí i pro českou část výpravy. Následuje návštěva tamního nízkoprahového klubu Lače Čhave. Je pátek, tedy začátek šabatu, a naši Izraelci by ho spolu s námi rádi oslavili. Společně se účastníme páteční židovské bohoslužby, po které následuje večere, při níž si opět vyměňujeme dojmy z celého dne, vyptáváme se a vyprávíme si o obou zemích.

Sobota, poslední den oficiálního programu. Dopoledne je věnováno inter-

Foto Marek Krajčí

aktivnímu poznávání Prahy a plnění úkolů, které se tematicky týkají let 1945, 1968 a 1989. Izraelci se o naši nedávnou historii živě zajímají, ukončení prohlídky v kavárně Slavia je opravdu stylové. Odpoledne je v režii členů YMCA, tančí se, zpívá, hraje na kytaru, jí, vypráví, k radosti některých konečně prší, Izraelci nám dávají dárky, které nám dovezli z Izraele, a všichni se diví, jak je možné, že už se zase pomalu musíme rozloučit. Neděli máme volnou, většina si ještě v klidu prochází Prahu nebo nakupuje oblečení a dárky.

Lehitraot – nashledanou

Opět nervózně postáváme. Tentokrát však na letišti. Nejde už o nervozitu prvního dne, kdy jsme nevěděli, co nás čeká, nyní víme naopak velmi přesně, co je před námi, a o to je to horší. Lou-

čení. Celý týden byl opravdu intenzivní a také plný velmi silných emocí a pohnutých rozhovorů. Povinná vojna, Stát Izrael, druhá světová válka a Terežín, ale i práce s mládeží, krásná hebrejšтина, zpěv, uvolněná atmosféra, smích, milí a srdeční lidé, se kterými jsme se skutečně sblížili. Stojíme na letišti a čekáme, až naši Izraelci, naši přátelé, absolvují první kolečko dosti přísných kontrol a bezpečnostních opatření. Od naší izraelské návštěvy uplynulo několik týdnů, přihláška na kurz hebrejštiny je podaná a já se nemohu dočkat, až za našimi přáteli poletíme do Izraele my!

Lucie Kroulíková

Výměna mládeže mezi ČR a Izraelem proběhla koncem srpna (v ČR) a koncem listopadu 2011 (v Izraeli) ve spolupráci České rady dětí a mládeže a Rady hnutí mládeže v Izraeli za podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Together a česko-korejské výměny mládeže

Jako členka sdružení Together Czech Republic jsem se zúčastnila v letech 2010–2011 česko-korejského programu výměny mládeže.

Tato výměna byla v pořadí třetí mezi Českou republikou a Korejskou republikou, avšak bohužel i poslední.

Výměnný program byl určen pro pracovníky s mládeží a zástupce různých mládežnických neziskových organizací. Na české straně program organizovala Česká rada dětí a mládeže, již je Together aktivním členem. V září 2010 zavítalo deset korejských delegátů do České republiky. Následně se v září 2011 vydalo do Jižní Koreje 10 českých zástupců. Cílem programu bylo zlepšit spolupráci mládežnických organizací mezi těmito dvěma zeměmi, jakož i objevovat odlišnou kulturu.

Program byl skutečně nabitý hned od začátku. Po dlouhém letu jsme měli jen hodinu na odpočinek a pak jsme celý den strávili návštěvami různých organizací a míst. Prvních několik dní jsme pobývali v Soulu, hlavním městě Korejské republiky. Navštívili jsme ústředí korejských skautů, Mediální centrum pro mladé, „Továrnu na nápady“, IT centrum společnosti LG, učili se korejské písmo, zhlédli divadelní představení i baseballový zápas. Zavítali jsme i na oficiální setkání na Ministerstvo pro rodovou rovnost a rodinu, do jehož kompetence spadají tyto výměnné programy. Jeden z dnů v rámci programu patřil i výletu na vojenské strážní posty při hranici se Severní Koreou.

Ve středu týdne jsme se přesunuli i do jiné části Jižní Koreje – do provincie Chungnam, v jejímž hlavním městě Daejeon jsme bydleli dvě noci. Na místním gymnáziu se s ohromným zájmem studentů setkala naše prezentace Čes-

ké republiky a její kultury. Následně jsme navštívili útulek pro mladé lidi v těžké životní situaci a den završili diskusí na téma „Má se sjednotit Severní a Jižní Korea?“ s členy debatního klubu DeBridge z místní mezinárodní univerzity Solbridge. Ve městě Cheongju jsme pak pomohli v ekologickém parku obnovit malé jezírko pro ropuchy. Cestou

zpět do Soulu jsme zavítali do krásného buddhistického kláštera i na pláž na břehu Žlutého moře. Na závěr nás naši korejské hostitelé povodili po památkách v Soulu.

Program výměny mládeže nám účastníkům umožnil objevit novou kulturu a nalézt nové přátele. V našem sdružení doufáme, že spolupráce s Jižní Koreou bude pokračovat a „zadaří se“ nám připravit nějaké hezké projekty, možná v rámci Evropské dobrovolné služby. Uvidíme.

Velké díky patří našemu korejskému koordinátorovi Kim Huyn-sung a tlumočnicím Kim Dajung!

Eva Peterková
Together Czech Republic

Ze sdružení jednou větou

Mezi čtyřmi oceněnými druhého ročníku Cen Paměti národa byl také bývalý politický vězeň a skaut Luboš Jednorozec, s jehož pohnutým životním příběhem se mohla veřejnost seznámit nejen prostřednictvím komiksu, ale i divadelního představení Hon na Jednorozce.

www.skaut.cz

Křesťanské sdružení Benjamin uspořádalo 12. listopadu t. r. v prostorách Gymnázia Orlová volejbalový turnaj Benjamin Cup – sportovní akci, která za svou pětiletou historii vybudovala takovou prestiž, že ačkoliv organizátoři navýšili počet možných přihlášených týmů na 20, musely být další odmítány.

www.benjaminorlova.cz

Všichni příznivci moderních společenských her mohli uplatnit svou dovednost v osmém ročníku turnaje ve hře Carcassonne, který proběhla 26. 11. 2011 ve Vrtuli ve Valašském Meziříčí.

www.zlatesipy.cz

Prezentace různých kultur spojená s ochutnávkami mezinárodní kuchyně byla hlavním programem setkání s cizinci z Německa, Mexika, Velké Británie, Španělska a Paraguaye, uspořádaného formou interkulturního večera 27. listopadu t. r. pelhřimovským sdružením Hodina H.

www.hodinah.cz

Od 17. listopadu do 17. prosince 2011 mají pátrači šanci již 11. rokem hledat v uličkách Starého Města pražského legendární čtenářský klub Rychlé šípy, jejichž postavy v životní velikosti se dívají na Pražany i návštěvníky města z balkonu kteréhosi staroměstského domu (mezi Vltavou a ulicemi Národní, 28. října, Na Příkopěch, Revoluční).

www.bohousek.cz

Kdyby existovalo Vysoké učení pionýrské, diplomy pro absolventy takové univerzity by se nejspíš dost podobaly „Osvědčením o výkonu dobrovolné práce“, která pro své dobrovolníky začíná vydávat občanské sdružení Pionýr; osvědčení se týkají několika oborů, např. Samostatný vedoucí dětí a mládeže, Manažer NNO apod.

www.pionyr.cz

Globální ekologické problémy a udržitelný rozvoj jsou tématem jedinečného mezinárodního projektu Europe-China-Earth, který bude probíhat od prosince 2011 do srpna 2012 a do něhož se zapojí mladí lidé ze tří evropských zemí (ČR, Francie, Velká Británie) a ze tří čínských oblastí (provincie Ningxia a města Xiamen a Peking).

www.network-together.eu

V TYMY udržují vánoční tradice Hané a Valašska

O Letos, již po deváté, se v SVČ – TYMY, konala akce Vánoce na Hané a Valašsku, která proběhla ve dnech 22. a 23. listopadu. V obou dnech se akce zúčastnilo okolo 500 dětí z mateřských a základních škol z Holešova a širokého okolí. Měli jsme velkou radost, že i letos k nám přijely děti z mateřské školy z Bystřice pod Hostýnem, Rychlova, ze základní školy Prusinovice a děti základní a mateřské školy speciální Kroměříž. Dále se akce zúčastnily děti z 1., 2. a 3. základní školy Holešov, praktické školy a mateřské školy Sluníčko.

V devadesátiminutovém programu se dozvěděly o tom, jak trávili vánoční svátky naši předkové, dozvěděly se o zvycích, tradicích, měly možnost ochutnat hanácké i valašské koláče, také čaj z devatera kvítí. Všichni účastníci této akce měli možnost obdivovat krásné hanácké a valašské kroje a na památku si domů odnesli ručně malované perníčky a recepty tradičních vánočních pokrmů. Kromě povídání o tradicích si děti vyrobily ozdobu na stůl, napsaly dopis Ježíškovi, podívaly se, jak se vyrábí adventní věnce, a také

si u velkého betléma zazpívaly vánoční koledy.

Nádherná atmosféra a rozzářené dětské oči provázely oba dva dny. Chtěla bych poděkovat všem, kteří se podíleli na přípravě této velmi náročné akce; jednalo se o celkem 60 dobrovolníků. hanácké a valašské kroje a na památku si domů odnesli ručně malované perníčky a recepty tradičních vánočních pokrmů. Kromě povídání o tradicích si

děti vyrobily ozdobu na stůl, napsaly dopis Ježíškovi, podívaly se, jak se vyrábí adventní věnce, a také si u velkého betléma zazpívaly vánoční koledy.

Nádherná atmosféra a rozzářené dětské oči provázely oba dva dny. Chtěla bych poděkovat všem, kteří se podíleli na přípravě této velmi náročné akce; jednalo se o celkem 60 dobrovolníků.

Jarmila Vaclachová
ředitelka SVČ - TYMY

Ondřej Černý: Pro mladé publikum zkoušíme Národní divadlo trochu „odkamenit“

Z busty v jeho kanceláři na něj dohlíží František Adolf Šubert, první direktor „Zlaté kapličky“ – a trochu se díví počítači na stole: takovéhle novoty za jeho časů věru nebývaly...

Ondřej Černý byl jmenován ředitelem Národního divadla s platností od 1. dubna 2007, ale o žádný apríl nešlo: díky svým respektovaným uměleckým kvalitám i manažerským schopnostem tehdy vykročil na cestu, po níž se v letech 1991 až 1993 ubíral už jeho otec Jindřich – první polistopadový ředitel Národního divadla... Následující rozhovor s Ondřejem Černým vznikl vlastně spontánně, když ve své pracovně uvítal exkurzi složenou ze zástupců České rady dětí a mládeže, DTA, Duhy a dalších zájemců a odpovídal na jejich zvědavé otázky.

Pro „normálního člověka“ je návštěva Národního divadla svátkem, kdy si vezme sváteční oblek, má sváteční pocit... Jak sem chodíte Vy?

Kéž by sem chodil každý v tom svátečním obleku... Třeba Japonci chodí na naše operní představení v džínách a vůbec sváteční pocit nemají. Pokud jde o mne, přiznám se, že když jsem sem nastupoval – konkrétně do téhle místnosti – dva měsíce jsem zvažoval, že se budu muset odstěhovat. Tak moc tu na mně všechno leželo: ta historie, odpovědnost... Fakt mi dalo dost času, než jsem si vůbec nějak zvykl. Myslím si, že prostředí, v jakém člověk pracuje, ho silně ovlivní – a tohle zkrátka „nakopává“, motivuje. Pocit odpovědnosti musí mít člověk sice pořád v zádech, ale nesmí se jím nechat zase moc svažovat, protože pak by neudělal vůbec nic, ani žádné rozhodnutí. Do jisté míry tedy sváteční pocit mám pokaždé, když jdu do práce. Ale snažím se podobné myšlenky zahánět; nakonec to je přece jen práce jako každá jiná.

Vybavíte si okamžik, chvíli, den nebo možná spíš večer, kdy – zřejmě v útlém věku – jste poprvé navštívil představení v Národním divadle?

Mám jednu takovou, přiznám se, velmi frustrující vzpomínku. To mi bylo asi deset; maminka mě vzala tenkrát na Smetanovu Libuši a posadila mě do první řady. Já vám tedy řeknu, že jsem to málem nepřežil...! Měl jsem pak téměř žaludeční koliku – a vím, že jsem strašně dlouho nechtěl jít na operu. Jinými slo-

vy od té doby říkám, že je třeba vždycky zvažovat, na co a v jakém věku vlastně rodiče vodí své děti. Protože některá představení jsou skutečně dosti riziková a je lepší si je jaksí naordinovat až ve věku pozdějším – a případně ne z té první řady, ale trochu dál.

Pocházím z divadelnické rodiny, takže jsem do divadla chodil často. I do Národního. Ale vždycky jsem se snažil vnímat Národní divadlo jako divadlo, to znamená ne jen jako Národní. A myslím si, že to je strašně důležité. Protože jinak máme tendenci podlehnout té „národnosti“ a zapomenout na to, že jde prostě o divadlo, které má být určitým prostorem pro svobodu uměleckou tvorbu – a že to je vlastně to podstatné. Jistě, v případě Národního jde o jakýsi bonus navrch, který musíme všichni ctít, ale nesmíme úplně zapomenout na to, že prostě hrajeme divadlo. To je základ.

Jací hrdinové – ať už knižní, filmoví nebo divadelní – provázeli Vaše dětství?

Překvapivě Rychlé šípy. Já to musím říct, je to tak. Člověk měl sice vždycky trochu pocit, jako že jsou moc dokonalí, ale ten identifikační moment tam byl velmi

silný... Pak Vinnetou, klasicky. A vím, že jsem tenkrát hodně „ulítával“ i na Třech mušketýrech. To je asi tak první, co mě napadne.

Co se Vám vybaví, když vidíte mladé lidi, jak vcházejí do Národního divadla, jak sedí v lóžích, korzují po chodbách...? A jaký podíl publika podle Vašeho odhadu a zkušenosti tvoří?

Je to strašně různé. Podle titulu. Kupříkladu Zuskovo Sóló pro tři, což je současný balet na muziku Kryla, Vysockého a Brela, si získalo specifické publikum, které na ně chodí opakovaně. Má velký podíl mladého publika. Na Naše furianty přijdou děti, dokud chodí s rodiči – což je dejme tomu do patnácti, spíš do třinácti – a pak následuje velká věková proluka. Ale máme poměrně velké množství opery milovníků mladých diváků. Jejich specifická skupina opakovaně, pořád chodí do divadla. Vymýšlí všechny možné nejružnější slevy a snaží se je dostat, získat vstupenky co nejlevněji, protože moc peněz na ně nemají. Takové publikum máme strašně rádi, samozřejmě. Kdybych to měl úplně shrnout, v zásadě si myslím, že mladých je tak čtvrtina, pětina; chtělo by to, abych jich bylo víc.

Budeme teď chystat operu se záběrem děti – mládež, myslím si, že tak ve věku do patnácti let. Dělal ji bratři Formanové; jmenuje se Čarokraj a vznikla podle knížky Mluvicí balík. Zatím, aspoň co o tom vím a mám informace, tak by to mohla být fakt docela jízda...! Protože Formani nechtějí třeba vůbec pustit lidi hlavním vchodem Národního divadla, a všichni se tudíž budou do hlediště plížit bokem, přes naše šílené suterény, kde i já se ztrácím... Takže by to mohl být docela zážitek. A tohle jsou myslím formy, jak mladé přitáhnout, jak jim trochu „odkamenit“ naše Národní divadlo. Ono je občas potřeba jeho aureolu lehce... neříkám, že strhnout, ale tak jako upozadit... a pak ji zase vrátit. Ale tak, aby Národní divadlo diváky neděsilo: aby sem chodili svobodně a bez pocitu, že se musejí klanět, když do něj vcházejí, to my fakt nechceme. Aby do něj zkrátka chodili jako do divadla. Musím říct, že velkou radost mám z vý-

voje na Nové scéně, protože ta se teď úplně otevřela, tak trochu téměř „utrhla“ od Národního divadla a je přirozeným prostorem, kam chodí mladí lidé. Prostě si ho nacházejí, jsou schopni si ho získat, čile o tom spolu komunikují. Svůj vliv tu jistě má i kavárna Nové scény a prostředí, které se tam díky ní podařilo vytvořit. Myslím, že se nám povedlo Novou scénu otevřít – otevřít vlastně pro mladé.

Hodně prý také využíváte alternativní zdroje energie...?

Je to jedna z věcí, na které jsme fakt hrdí, protože jsme v tomto smyslu vlastně lídři na poli veřejných institucí. A nejde jen o solární panely, které fungují na Nové scéně – což mimochodem vzniklo tak, že kolega Mirek Růžička neměl peníze na izolaci střechy, a tak ho napadlo, že ji udělá formou fotovoltiky, takže izolace zároveň přináší alternativní energii... Mnohdy to celé spočívá vlastně v jednom člověku z tisícíhlavého Národního divadla, který se prostě rozhodne do té instituce investovat veškerý svůj um, kreativitu a inovativnost. Tím, kdo u nás všechny tyhle novinky táhne, je zmíněný kolega Růžička. Zmodernizovali jsme všechny kotelny, snažíme se pořád šetřit energií, všechny nouzové žárovky v divadle jsou typově nejúspornější. A děláme dokonce i takové taškařice, jako že odnímáme teplo z diváků, kteří přijdou do sálu: rekuperujeme ho a potom pouštíme do vzduchotechniky, takže jím vlastně topíme. Čili odehrávají se tady neuvěřitelné věci, o kterých vy ani nevíte: koupíte si lístek, a my z vás ještě odebereme teplo...! Nebo třeba teď měříme koncentraci kyslíčnicku uhlíčitého v hledišti a až v okamžiku, kdy dosáhne určitého stupně, zapínáme

vzduchotechniku; dřív to není zapotřebí. No, a to tady všechno vymýšlí Mirek Růžička; už jsme za tyto progresivní projekty „schytili“ množství různých cen. Faktem je, že se nám podařilo během tří, čtyř let snížit energetickou náročnost divadla a všech jeho prostor díky úsporám o třicet, o čtyřicet procent. Ale poskládané to je z drobných záležitostí; netkví to v tom, že bychom všem říkali, že musejí zhasínat. Jde o to, co nejdetailněji promyslet systém energetiky v celém divadle – a není to jen Národní, ale i Stavovské divadlo a Anenský areál, který obýváme.

Trénujete někdy evakuaci...?

Co jsem tady, tak jsme netrénovali. Ale máme tu předpisy, které jsou tak tlusté, že ani já jako hlavní velitel všech požárních hlídek jsem je nikdy nepřčetl do konce (smích)... Ne, vážně: já myslím, že Národní divadlo má v sobě přes generace zakódovanou obrovskou obavu z požáru, což tady řešíme velmi intenzivně. Uvedu příklad: zákaz kouření, který se v této budově vydal někdy před čtyřmi lety, paradoxně způsobil velká rizika možného požáru, protože do té doby, když se kouřilo, tak byly všude popelníky a kuřáci típali cigarety do nich. Od té doby, co se to zakázalo, tak se kouří tajně, že. Takže naše požární hlídky jsou neobyčejně nervózní, protože nachází vajgly na různých místech po budově – a mají hrůzu z toho, že jednoho dne nějaký kuřák típne svoji cigaretu někde, kde neměl... Takže zvažují, že kouření zase povolím, abychom jaksi omezili požární rizika. Mimochodem, díky tomu, že divadlo shořelo, postavilo se potom v daleko lepší podobě – tedy ne v architektonických, ale především v divadelních aspektech. Architekt Josef Zítek přece

jen neměl tenkrát už tolik času a možná ani odbornosti k řešení divadelní infrastruktury, takže třeba šatny pro herce a vůbec zázemí bylo původně daleko horší než po rekonstrukci v roce osmdesát tři; divadlo má naštěstí také méně míst, než mělo tenkrát. Ony ty požáry a povodně – to je známá věc – jsou občas i k dobru věci. Ale zas nechci být cynický, protože je fakt, že – zaplaťpánbůh – se ti naši předkové tenkrát zmobilizovali k tomu, aby během dvou let nastřádali potřebné peníze, které předtím na první stavbu Národního divadla strádali třicet let. Pak to šlo velmi rychle; na tom je vidět, že už tenkrát český národ fungoval při katastrofách skvěle.

Vyvíjí se podle Vašeho názoru programová skladba Národní divadla progresivně?

To je hezká, sugestivní otázka, ve které je skryto, že se progresivně nevyvíjí... Já si myslím, že je potřeba se na to podívat z několika úhlů pohledu. Jedna věc je to, co se odehrává na jevišti, což je záležitostí programace. Zde jsem skutečně přesvědčený o tom, že na všech třech scénách se v tuto chvíli odehrávají kusy, které skutečně patří do ranku současného divadla, opery, baletu. U Národ-

Foto Jiří Majer

ního divadla jakožto historické budovy všichni přirozeně cítí určité limity, kam až mohou v estetice jít. Samozřejmě jsou v tomto ohledu daleko svobodnější na Nové scéně, než si mohou dovolit tady. Ale jsem téměř až trochu alergický na to, když nám někdo vypráví, že jsme zkostnatělí a zkonzervativní. Jsem přesvědčen o tom, že fakt ne. Protože kdybych se měl pokusit najít inscenace, které mi připadají jakby „staré“, tak jich bude pár: z repertoáru padesáti kusů, které hrajeme, si myslím, že půjde o nějakých pět, šest. To, že se divadlo někdy povede, a někdy se nepovede, je jiná věc. Ale myslím si, že ambice našich uměleckých šéfů jsou skutečně ambicemi dělat vrcholně současný kumšt.

Zpracoval Jiří Majer

35. Valné shromáždění ČRDM přijalo dva nové členské spolky, do roku 2012 jich vykročí 103

Delegáti a delegátky podzimního, v pořadí již 35. Valného shromáždění ČRDM totiž odhlasovali přijetí sdružení Hnutí Žebřík a PermaLot.

Na seznam členských sdružení České rady dětí a mládeže (ČRDM) tak přibýly 10. listopadu 2011 další dvě položky; třetího adepta – Harmonic World o. s. pak nasměrovali k přijímací proceduře (krajské) Rady dětí a mládeže hl. m. Prahy.

Valné shromáždění také schválilo krátkodobé priority ČRDM a rozpočet na rok 2012 a odsouhlasilo členské příspěvky ve stávající výši. Přítomní věnovali pozornost též informacím o novele zákona o dobrovolné službě a vývoji kolem právní úpravy zdanění hazardu.

V obou případech dali představenstvu jasně najevo podporu v jeho postoji.

Hnutí Žebřík a PermaLot

Zmínění dva přijatí nováčci, tedy Hnutí Žebřík i PermaLot, vyvíjejí činnost na Olomoucku. Mají tedy regionální působnost, a podle precedentů z posledních let by tudíž o jejich přijetí měla rozhodovat místně příslušná krajská rada dětí a mládeže. Jenže ta v Olomouckém

kraji zatím nevznikla. Oba spolky se do ČRDM hlásily už na jaře – a přímými členy ČRDM se teď staly prakticky proto, že ve svém kraji neměly k České radě regionální alternativu.

Hnutí Žebřík je nezisková organizace o necelých 50 členech (všichni ve věku do 26 let) a v jejich aktivitách dominuje zážitková pedagogika, obdobně jako třeba u známé Prázdninové školy Lipnice. Posláním dvacetičlenného (z toho je 16 dětí) PermaLotu je „obnovit udržitelnost na venkově“; praktickými příklady mohou být přírodní stavitelství, permakultura či lesní škola pro děti. Připočteme-li k 102 stávajícím členům ČRDM zmíněné dva nově přijaté a odečteme sdružení T. O. Lvičata, jež požádalo o ukončení svého členství k 1. 1. 2012, dojdeme k číslu 103.

Co nás čeká

Ke krátkodobým prioritám ČRDM náleží vedle Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, Klíče pro život, Strukturovaného dialogu mládeže, Bambiriády 2012 a změny designu zpravodajského serveru Adam např. i pozornost věnovaná zákonu o dobrovolnictví. ČRDM se dlouhodobě staví proti jeho nynějšímu znění; pokládá za diskriminující, že toto zapovídá dobrovolnictví na členském principu. V zásadě jde o to, že zákon neuznává dobrovolnou práci, vykonávanou členem sdružení ve prospěch svého spolku – což předem vyřazuje z „boje“ o společenské uznání a případné bene-

fity nepřehledné zástupy těch, kteří se v rozličných mládežnických spolcích – zdarma a ve svém volném čase – věnují mimoškolní výchově dětí...

Předseda ČRDM Aleš Sedláček vysvětlil, že věcný záměr legislativní novinky předpokládá, že zákon bude tvořen třemi částmi, z nichž třetí opět fakticky zapovídá členský princip dobrovolnictví. „O akreditaci mohou požádat subjekty, které vysílají dobrovolníky do dalších organizací (přijímajících). Akreditaci tedy vyhovíte, pokud si budete dobrovolníky vzájemně prohazovat,“ poukázal na sporný bod Aleš Sedláček. Představenstvo ČRDM nemá podle něj nic proti tzv. dobrovolnickým centrům, favorizovaným „novou“ úpravou jako místa vhodná pro školení a nasměrování adeptů dobrovolnictví. Ale nelze se při tom soustředit výlučně na tato centra a zcela opomíjet další možnosti, míní předseda ČRDM.

Pokud jde o zdanění hazardu, podle informací prvního místopředsedy ČRDM Jana Cieslara úprava schválená sněmovnou předznamenává, že obce dostanou o třetinu méně z výnosu z „hazardní daně“ než předpokládal původní vlád-

ní návrh. Tato třetina zůstane k rozdělení přímo „hazardní společností“. Podle názoru Představenstva ČRDM je mizivá šance, že by dětským sdružením snad mohly připadnout nějaké finanční prostředky určené na veřejně prospěšné aktivity v případě, že o dalším osudu povinných odvodů z hazardních příjmů budou rozhodovat samy loterijní společnosti. Ve sněmovně mají ale zjevně jiný pohled na věc.

Delegáti 35. VS ČRDM přijali stanovisko, které odráží podporu původnímu, vládnímu návrhu zákona. Ten uvažoval

o přerozdělení zmíněných „hazardních“ příjmů státem a obcemi, leč u poslanců neobstál. Dle posloupnosti legislativního procesu nyní pro ČRDM představuje naději na eventuální obrát k lepšímu Senát.

Další projekty ČRDM

Z projektů ČRDM se na VS hovořilo například o kartách Euro26, představujících pro sdružení další z benefitů členství v České radě. Jde o možnost, že by sdružení získala levně členské, resp. slevové karty pro své členy. Projekt 72 hodin – ruku na to je zase zaměřen na dobrovolnictví; bude realizován v říjnu 2012. Aktuální zprávy z oblasti zahraničních aktivit ČRDM přednesl Jan Husák; vyplynulo z nich, že Česká rada se stala plnoprávným členem platformy národních rad mládeže BBC+ v rámci Evropského fóra mládeže. ČRDM se rovněž snaží rozběhnout v ČR program mládežnického delegáta v OSN. Zazněly

také obšírné informace o projektu Kecejme do toho – Strukturovaný dialog mládeže a Jiří Let přítomné seznámil s finálními aktivitami pionýrského projektu Umačkání dětmi.

Jednání 35. Valného shromáždění ČRDM bylo dělné a věcné. Předseda ČRDM v jeho úvodu poděkoval Krajskému úřadu Středočeského kraje za možnost bezplatného využití zasedací místnosti v jeho sídle na pražském Smíchově – a Středočeské krajské organizaci Pionýra za zprostředkování této možnosti.

Jiří Majer

Jednou větou z ČRDM

Zhruba šest stovek převážně mladých lidí se v rozmezí od 16. do 20. listopadu vypravilo do Hradce Králové na jubilejní, v pořadí již 20. ročník Celostátní vzájemné výměny zkušeností (CVVZ). Tradiční sebevzdělávací akce, určená zejména dobrovolníkům pracujícím s dětmi, se konala pod mottem „Kapky, potoky, řeky... ...utvářejí světy“. Na akci prezentovala svoji činnost mj. také ČRDM, zastřešující více než sto sdružení pracujících dětmi a mládeží.

Kterým tématům se má projekt ČRDM „Kecejme do toho“ věnovat v tomto školním roce? Můžete to ovlivnit i vy hlasováním v anketě na stránkách projektu www.kecejmedotoho.cz (nahore v pravém sloupci). Na základě výsledků budou vybrány tři okruhy, na něž se projekt dále zaměří. Šířte prosím tuto informaci uvnitř svých sdružení.

Prestižní akce ČRDM – tradiční Bambiriáda se v příštím roce koná od 24. do 27. května 2012. Představenstvo ČRDM schválilo tato bambiriádní města: České Budějovice, Český Těšín, Cheb, Chomutov, Chrudim, Ivančice, Jihlava, Liberec, Náchod, Ostrava s pobočkami Bohumín a Třinec, Plzeň, Praha, Rychnov nad Kněžnou, Vlašim, Zábřeh a Zlín. Motto čtrnáctého ročníku celostátní přehlídky programové náplně dětských a mládežnických sdružení a center volného času zní „Nadšení i zkušenost“.

Chebské muzeum (Egerland-Museum) hledá pro rok 2012 českého projektového partnera jako např. centrum mládeže nebo kteroukoliv jinou mládežnickou organizaci k realizaci česko-německých setkání. Česko-německá skupina mladých lidí by se v rámci projektu měla zabývat portréty z umělecké galerie i vlastní tvorbou, výměnou zkušeností a dovedností. Na programu bude také odbourávání jazykové bariéry pomocí jazykové animace. Bližší informace a kontakt naleznete na adrese:

www.tandem-info.net/partner/kontakt_nahled.php?id=139

Foto Jiří Majer (nahore), archiv projektu Kecejme do toho a archiv Chrudimské Bambiriády

Příprava handicapované mládeže na budoucí povolání

Společenství harmonie těla a ducha (SHTD) pečuje již 19 let o volnočasové aktivity zdravotně a sociálně handicapovaných dětí a mládeže a začleňuje je do většinové společnosti jejich zdravých vrstevníků.

Kromě „klasického“ obsahu klubových, víkendových a pobytových činností jim SHTD nabízí speciální podpůrný zdravotní, psychosociální a regenerační program.

Neméně důležitou součástí jejich správného vývoje je i příprava na budoucí povolání, které odpovídá jejich zdravotním, tělesným a duševním, schopnostem a v dospělosti jim umožňuje uplatnění na trhu práce.

Proto jsme se v roce 2011 zaměřili na neformální vzdělávání především epileptiků, hydrocefaliků, dospívající mládeže z dětských domovů a klokánků i dalších handicapovaných mladých lidí, které jim umožní získat potřebné znalosti, dovednosti a zkušenosti pro práci rehabilitačního pracovníka s postiženými dětmi a mládeží.

Náš projekt byl schválen Českou národní agenturou Mládež v rámci programu EU „Mládež v akci“ a přijat k realizaci a finanční podpoře.

Projektu se zúčastnilo zhruba 25 handicapovaných zájemců, kteří mají v rámci aktivit SHTD dlouhodobé zkušenosti (poznání „na vlastním těle“) s významem regenerace, rekondice a rehabilitace pro jejich život. O to lépe mohou předávat získané znalosti a dovednosti ostatním.

Školení probíhalo ve třech prakticko-teoretických blocích o velikonočních prázdninách, o jednom z květnových víkendů a na dlouhodobých ozdravných pobytech během letních prázdnin. Účastníci pracovali s cca 150 dětmi a mládeží širokého spektra chronických onemocnění a psychosociálních handicapů.

V teoretické části se seznámili s definicemi zdraví a salutogeneze, rozdíly mezi rekondicí, regenerací a rehabilitací, denním režimem nemocného, základními terapeutickými metodami, zásadami zatížení organismu a odpočinku, právními a bezpečnostními aspekty práce apod. Hlavní důraz byl kladen na zdokonalování praktických dovedností, nejúčinnějších forem terapie, jako jsou masáže, zdravotní tělesná výchova, masáže lávovými kameny, plavání a vodní procedury, saunování, ergoterapie, arteterapie, muzikoterapie, psychohrátky aj., které účinně odstraňují metabolity z organismu zatíženého dlouhodobým podáváním léků a mají všestranný ozdravný význam. Součástí projektu byl kurz první pomoci s teorií i praktickým nácvikem pod dohledem lékaře.

V přímém kontaktu s dětmi si účastníci uvědomili šíři a náročnost této práce, svoje klady a zápory. Získali potřebný základ pro další profesní využití. SHTD bude pokračovat v přípravě handicapovaných na budoucí povolání, zaměří se na činnosti asistenční služby pro děti a mládež.

Všem, kteří se na přípravě podíleli, účastníkům, dětem, přednášejícím, organizátorům, České národní agentuře Mládež a České radě dětí a mládeže SHTD upřímně děkuje.

Vladimír Bílek

předseda Společenství harmonie těla a ducha

Jak strávit jarní prázdniny? Na lyžích!

Druhá polovina roku se nám nezadržitelně začíná nachylovat ke svému konci a s příchodem zimního období opět přijde i čas pomýšlet na výběr zimních táborů pro děti.

Druhá polovina roku se nám nezadržitelně začíná nachylovat ke svému konci a s příchodem zimního období opět přijde i čas pomýšlet na výběr zimních táborů pro děti. Tedy alespoň pro ty z vás, kteří chtějí mít na výběr ze široké nabídky kvalitních zimních táborů od zkušených provozovatelů.

Rozvrh termínů jarních prázdnin určuje každoročně ministerstvo školství pro jednotlivé okresy celé České republiky. Pražské děti si tentokrát užijí svůj jarní týden volna již v únoru. Přesné termíny jarních prázdnin pro rok 2012 najdete na webu www.zimnitabory.cz, což je server specializovaný právě na zimní tábory.

Občanské sdružení Děti bez hranic, které je jedním z tradičních pořadatelů zimních táborů, právě otevřelo svou horkou nabídku zimních lyžařských (a snowboardových) táborů pro jarní prázdniny 2012. V nabídce najdete celkem tři turnusy tuzemských lyžařských táborů a dva turnusy alpské. Tuzemské lyžařské tábory budou opět, stejně jako v loňské sezoně, probíhat v lyžařském centru Velká Úpa v Krkonoších (oblast Pec pod Sněžkou), kde budou děti ubytovány v útulném horském penzionu cca 100 m od sjezdovek. Pro alpské tur-

nusy pak letos sdružení vybralo penzion v nádherném horském středisku Histerstoder. „Loňský tábor v Alpách jsme měli v poměrně luxusním penzionu ležícím na Dachsteinském masivu. Tentokrát jsme ale vybrali jinou lokalitu, protože nechceme rodiče dětí příliš finančně zatěžovat. Tábor v Alpách od sdružení Děti bez hranic tentokrát vyjde rodiny cirká o dva tisíce korun levněji, než tomu bylo v loňské sezoně, a to při zachování veškerého komfortu a vybavenosti objektu i celého střediska. A věřím, že to rodinné rozpočty zejména v letošním nejistém roce ocení,“ vysvětlil nám změnu lokality předseda sdružení Josef Valter.

Otázkou, která možná někomu vytane na mysli v souvislosti s lyžařskými tábory, je jejich programová náplň. Samozřejmě, dá se předpokládat, že se na takových táborech lyžuje, ale jezdí si děti jen tak pro zábavu po svahu, nebo se také něco naučí? „Samozřejmě ne necháme děti živelně brázdit sjezdovky, ale jedná se o týdenní kontinuální výuku lyžování. Naši instruktoři jsou zkušení a každoročně absolvují kromě školení v bezpečnosti a první pomoci i důležité školení metodiky výuky lyžování,“ říká o programu Josef Valter. Naše sdružení ovšem také dbá na zajištění maximální-

ho bezpečí dětí na sjezdovkách. Požaduje proto vždy profesionálním servisem seřízené lyže, bezpodmínečné používání lyžařské helmy a reflexní vesty pro menší děti. I z toho je patrné, že Děti bez hranic jsou odpovědným provozovatelem táborů a rodiče mu mohou své děti svěřit s klidným srdcem.

Detailní informace o nabídce zimních lyžařských táborů (někdy též nazývaných jarní tábory) najdete na webových stránkách www.detibezhranic.cz, případně na specializovaném internetovém serveru www.zimnitabory.cz.

A jak to vlastně vypadá s aktuální obsazeností zimních táborů? Děti bez hranic mají v současné době již několik desítek míst obsazených, a to na české i zahraniční tábory. Nabídka ale byla otevřena teprve před pár dny, je tedy ještě dostatek volných míst. Každoročně však bývá většina zimních táborů již v prosinci obsazena, takže už je opravdu nejvyšší čas zimní tábor hledat a přihlásit se.

Nabídka zimních táborů je velmi pestrá. Doufejme, že i zima bude stejně štědrá a nebude šetřit sněhovou nádloukou, která je pro skvělý zimní tábor nepostradatelná.

Petra Valterová, Děti bez hranic

Foto Dominik David

*Ztišení v adventním čase,
radostné prožití svátků vánočních
a vše dobré v nadcházejícím roce 2012
Vám přeje
redakce časopisu Archa*

Foto Dominik David

